

Från: Jimmi Lindberg <jimmi@skrivtolkning.se>
Skickat: den 9 september 2021 14:55
Till: Media; Covidmailhantering; Registrator
Ämne: Undertextning
Bifogade filer: FHM.srt

Här är transkriberingen från idag 09 09. Bifogar även SRT som bilaga.
Allt gott,

Klockan är 14. Välkomna till dagens myndighetsgemensamma pressträff med senaste läget om covid-19. Emma Spak, sektionschef på SKR, Urban Lindberg, avdelningschef på Socialstyrelsen, Morgan Olofsson, kommunikationsdirektör på MSB och från Folkhälsomyndigheten har vi statsepidemiolog Anders Tegnell.

Efteråt går det bra, som vanligt, att ställa frågor till hela gruppen. Jag lämnar över till Anders Tegnell.

-Tack så mycket och välkomna.

Vi är på väg mot ett stort skifte i vårt arbete nu när det är bestämt att restriktionerna kommer hävas 29 september. Men det finns en stark korrelation med det och vaccinationsarbetet. Vi har kommit långt men måste komma längre för att nå ända fram. Det är klart att för dem som av olika skäl inte är vaccinerade, när vi öppnar upp, så kommer det finnas behov av rekommendationerna för den gruppen, för personer över 16 år som har kunnat vaccinera sig.

Vi är fortsatt i en pandemi, visar det globala läget, även om det avstannat något i helheten. Vi har fortfarande en hög spridning, med stort fokus på Amerika, som sedan länge. Europa har stabiliserats något. Det är inte så stora rörligheter i övriga världen, men det är fortfarande en omfattande spridning i världen. Pandemin är långt ifrån över, trots att omfattande vaccinationsarbete i stora delar av världen. När det gäller EU, den mindre delen av Europa, har vi sedan ett antal veckor tillbaka en plåtå som i princip betyder att en del länder går upp och andra ner. Men i Europa har vi i helhet en flack plåtå.

Det är en fördelning i Europa som varit rätt stabil, med den stora smittspridningen i västra delarna och mer måttlig i öst. I Norden ligger vi någonstans mittemellan. Det har varit stabilt ett tag nu.

Vi tittar på Sverige i EU-kollektivet: Sverige är den tjocka lila linjen. Vi jämför oss med andra europeiska länder här. Det går mycket upp och ner i olika länder. Men utvecklingen i Sverige är nu ganska tydlig: Sedan en ganska lång tid tillbaka ligger vi bland de länder med minst spridning i Europa. Mycket tack vare ett framgångsrikt vaccinationsarbete som gjort att vi sluppit topparna i hösten som andra länder drabbats av. Det speglas av dödligheten som gått ner i alla länder.

Vaccinationsarbetet har visat stort genomslag här. Få länder har höga nivåer på avlidna. De flesta ligger på låga nivåer, som tur är. Där har vaccinet haft en enorm och imponerande effekt.

Vi tittar på Sverige. Vi är återigen inne i en lite högre smittspridning än i somras. Den kom tidigare i år. Den började ganska snabbt men har nu varit måttlig, som ökning, under senaste veckorna. Det går lite upp och ner i olika regioner. Det är framförallt storstadsregionerna som sett de största förändringarna, men även där verkar det stabilisera sig. Vi får se under de närmaste veckorna. Vi tittar på åldersfördelningen nu. Det kan vara svårt att se då de flesta kurvorna går ihop. Det är för att smittspridningen är mindre nu. 10-19 år verkar möjligtvis sticka upp lite. Men det är fortfarande väldigt låga nivåer jämfört med hur det såg ut förut.

Det provtas återigen mer och mer. Denna gång är det väldigt mycket beroende på att vi är i en period där vi har olika luftvägsvirus i samhället. Andelen positiva bland provtagna ligger nu på 6 procent, det går nedåt.

Även under denna period har vi legat på det dubbla. Det är ett tydligt att det är mycket annat som sprider sig och slår igenom. Många testas!

Vi går tillbaka till barnfrågan. Det är inte alls lika mycket som det varit, men vi testar just nu väldigt många barn mellan 10-19 år, förmodligen kopplat till skolöppnandet. Man träffar varandra och får mycket symptom där, inte så ofta beroende på covid-19, utan på annat. Därför blir det mycket testning och smittspårning i skolorna.

Socialstyrelsen kommer säga mer om IVA så småningom, när det gäller belastningen. Den följer utvecklingen, men inte alls på samma nivåer som tidigare.

Det ökar något, och finns ju en viss eftersläpning också. Men det betyder fortfarande en hel del för vården, vilket vi återkommer till.

Däremot ligger antalet avlidna nere på fortsatt låga nivåer. Det är skönt att se.

Vi går vidare till vaccinationsarbetet. Det fortsätter och är absolut inte avklarat. Vi har nått nästan 7 miljoner personer över 16 år som är vaccinerade. Allt fler kommer tillbaka för sin andra dos, även om det fortfarande är en viss skillnad där.

Vi har nått fantastiskt långt framförallt bland de äldsta, över 60, men även ner till 40. Vi har hög täckning, men har fortfarande en del att göra i de yngre åldersgrupperna. 16-17-åringarna ska man kanske inte titta för mycket på, då det är tidigt i det arbetet. Men i åldersgrupperna 30-39 är där man framförallt behöver jobba. Nästan 30 procent av dessa är inte vaccinerade alls.

Under senaste veckan ser vi här antal doser. 16-17-åringar ser som sagt låga ut, men det är procentuellt många. Det är framförallt andradoser som ges i gruppen 18-39 år. Och i gruppen som inte alls är vaccinerade, 30-39, behövs mer insatser.

Vi går nu in i en fas där det inte är samma massvaccinering längre. Det handlar mycket om ålder, då en del av de yngre inte hunnit vaccinera sig färdigt. Men det finns grupper vi borde kommit längre med. Inkomst och utbildning slår igenom tydligt, på samma sätt som födelseregion.

Faktorerna har stark koppling till varandra.

Om man tittar på länder folk är födda i har vi samma tendens för personer födda i Sverige, Europa och övriga världen. Men vi har en betydligt lägre nivå bland personer som inte är födda i Sverige. Där finns också mycket arbete att göra. Tittar man på inkomst och ålder ser man samma tendens. Det visar tydligt på kopplingarna mellan födelseland och inkomst.

Men återigen ser man en bättre samling uppåt i åldrarna, men i de yngre åldrarna har vi ett stort arbete kvar med att nå de sista 40-50 procent som finns i vissa grupper, som behöver vaccineras. Utbildningsgrad är också kopplat till de andra. Här ser vi samma tendens även här. Ju högre utbildning, desto mer vaccinerad är man. Det gäller även sådana födda i Sverige. Förgymnasial utbildning är i Sverige en ganska liten grupp. De 57% syns inte så mycket. Men det är inte bara bland utlandsfödda problemen finns kvar. Det gäller också sådana med lägre utbildning som har det sämre socioekonomiskt födda i Sverige. Fler behöver vaccinera sig. Det handlar om att få ut mer information och att öka tillgängligheten i grupperna vi pekat på. Vaccinet minskar betydligt risken att avlida eller drabbas hårt av covid-19. Det är viktigt att komma tillbaka för en andra dos. Det är många barn som är sjuka under hösten. Det syntes tydligt i de tidigare bilderna. Det drabbar framförallt många skolbarn. De flesta skolor kan fortsätta driva undervisning på plats. Det kräver samarbete mellan skolorna och regionala smittskyddet så att man minimerar den tid man inte kan vara på plats. Det gäller att fortsätta arbeta med förebyggande åtgärder. Målet är att barn och unga ska kunna vara i skolan. Vi har lärt oss detta år hur viktigt det är att vara på plats i skolan.

Sist men inte minst annonserades häromdagen att ett stort antal restriktioner tas bort 29 september. Även på myndigheten tar vi bort mycket av det vi har på plats nu. Allt som inte är tydligt motiverat av smittskydds- och folkhälsoperspektiv. Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar tillbaka till normalläget. Restauranger och serveringar, även där. Det allmänna rådet om att arbeta hemifrån kommer inte att förlängas. Det var från början satt till slutet av september.

Men det gäller att fortsätta arbetet för att minska smittspridning. Tyngsta vapnet vi har är vaccinationer. Det minskar risk för smitta och spridning. Det blir ännu viktigare i perioden då vi tar bort restriktionerna. Det kommer sannolikt finnas kvar rekommendationer för sådana som inte är vaccinerade. De har större risk för att bli sjuka och smitta andra. Där har vi annat regelverk än för vaccinerade. Det finns beredskap på plats för att återinföra restriktionerna. Men arbetet med smittspårning och testning i regionerna är väldigt viktigt för att tidigt få signaler om något händer.

Åtgärderna kommer att revideras inför 29 september. Men att vaccinera sig, hålla avstånd och umgås smittsäkert, arbeta hemifrån om det går, tvätta händerna och testa sig när man kommer till Sverige gäller även från denna månad så att vi inte får större spridning i onödan. Urban, varsågod.

-Jag lämnar lägesrapport från Socialstyrelsen.

Här ser vi... Det jag visat tidigare. Mörkblå stapel visar utveckling av inneliggande patienter med covid-19. Mörkgröna är utanför IVA och ljusblå inom IVA. Som ni ser fortsätter antalet att öka i enlighet med förra veckans scenario. Vi har 285 patienter i slutenvården utanför intensivvården. Nästa bild: 481 disponibla intensivvårdsplatser med respirator. 384 platser belagda. 58 av belagda platser är patienter med covid-19. Det är 15% av patienterna.

Kapaciteten nationellt är 20%.

Det är ingen region som rapporterat katastrof eller förstärkningsläge, men tre är i stabsläge.

Kommunerna. 249 har rapporterat till oss. Totalt 192 smittade brukare eller patienter i kommunernas verksamheter. Det är tre kommuner som rapporterar om mer än 1% smittade brukare. Sammanfattningsvis fortsätter antal inlagda patienter och smittade brukare att öka. Det är i enlighet med de scenarier som presenterats tidigare. Även om restriktionerna släpps behöver personalen i verksamheterna fortsätta följa rutinerna för att förhindra smittspridning. Det finns all anledning att fortsätta vara extra försiktig i kontakten med sköra personer. Och att vi alla tillsammans bidrar för att öka vaccinationsgraden, som är enskilt viktigaste frågan just nu. Tack.

-Då tar jag över från SKR. Hälso- och sjukvården är i fortsatt hög grad påverkad av covid-19.

Totalt 341 inneliggande patienter vårdas för covid-19. Endast 55 på intensivvården var det senast.

Det är lägre nivå än i våras, men fortsatt så pass högt att det påverkar vården. Vi har sett en ökning av covid-19-patienter vilket oroar regionerna. Covid- och intensivvården kräver omfattande resurser. Vårdmedarbetare arbetar dygnet runt för att rädda liv. Dessa kompetenser behövs för att omhänderta uppskjuten vård. Vaccinering är enskilt viktigaste åtgärden för att minska smittspridning, minska risker för allvarlig sjukdom och ge patienter med planerad vård vård i rätt tid. Det blir tydligt när de flesta som vårdas för covid-19 är ovaccinerade.

Vaccinationstäckningen är hög, men för att nå högre fortsätter arbetet. Vaccinationstakten har varit hög sedan senare delen av våren. Den är fortsatt hög. Förra veckan vaccinerades över 366 649 personer.

Vaccinationstäckningen måste bli högre. Den skiljer sig mellan olika grupper. Vi har lägre täckning bland personer med lägre utbildning, bland utlandsfödda och yngre. Det görs för att få så hög teknisk grad som möjligt ett stort arbete lokalt i regionerna i samverkan med kommuner och civilsamhället för att få fler att vaccinera sig. Från att vaccinationsarbetet i första hand

handlat om att i steg 1 vaccinera riskgrupper och sen den breda massan blir nu insatserna mer riktade. Vaccinationerna sker under hösten mer på mobila vaccinationsmottagningar till skillnad mot de större mottagningarna innan. Det ska bli enklare att vaccinera sig, nå ut med information och besvara frågor. För att nå ut till alla delar av befolkningen har man drop in-vaccinationer där täckningen är lägre. Man tar kontakt med arbetsplatser där vaccinationsviljan varit lägre för att underlätta för anställda att vaccinera sig på arbetstid.

Tillsammans med gymnasieskolor, SFI, folkhögskolor, högskolor, gör man det lättare för studenter att vaccinera sig under skoltid. Man har hälsoinformatörer och kulturtolkar för att få folk att lyssna. Man möter oro, försöker hjälpa till, ge information och sänka trösklarna ytterligare för att vaccinera sig. Samverkan mellan regioner och civilsamhället är avgörande. Man har SMS:at yngre invånare om att vaccinera sig. På andra håll skickar man brev - och man får några fler att vaccinera sig.

Vårdcentraler ringer invånare som inte har vaccinerat sig, för att prata om eventuell oro. I många fall har personer som känt sig osäkra funderat över biverkningar - och då har man kunnat stilla oron.

Detta är konkreta exempel. Vilka insatser som har störst effekter var varierar, och regioner anpassar sig.

Det sker mycket nära dialog mellan regionerna. Man delar med sig av vad som är framgångsrik, och följer upp vaccinstäckningen. Folkhälsomyndigheten har här en viktig roll i att stötta regionerna med data. Myndigheterna behöver göra synliga kommunikationsinsatser, inte minst runt biverkningar - som är en anledning till att många tvekar, för att man oroar sig.

God framförhållning till regionerna är viktig. T ex vid en eventuell tredje dos, eller om vi vaccinera yngre barn. Regionerna har god förmåga att anpassa insatserna, men om man ska ställa om igen för en stor vaccinationskapacitet så behöver man andra lokaler, utrustningspersonal med mera.

Regionerna har erfarenhet av att jobba uppsökande, och vaccinationsgraden ökar bland hela befolkningen. Men arbetet just nu, att mötas en mot en, tar tid. På [1177.se](https://www.1177.se) finns information på 19 språk, om vaccinet. Om man som enskild inte vaccinerat sig än, så läs där. Om du har en bekant som tvekar inför att vaccinera sig: Hänvisa dit.

För dig som inte valt att vaccinera dig: Nu är det hög tid att göra det. Det är viktigt för din skull, andras skull och vårdens skull. Tack.

-Okej, några nedslag ur den samlade nationella lägesbilden MSB tar fram, där vi bedömer pandemins påverkan på alla samhällssektorer. Inga större förändringar denna vecka jämfört med för två veckor sedan. Pandemin fortsätter påverka samhället. Smittspridningen medför belastning på hälso- och sjukvården. Samt risk för enskildas liv och hälsa. Samtidigt innebär regeringens fjärde steg i att avveckla restriktionerna att det blir lättare för oss individer - i alla fall oss vaccinerade - och företag och organisation att bedriva sin verksamhet. Detta gör att samhället blir mer robust på det sättet. Samtidigt får vi inte glömma att effekten av pandemin fortsättningsvis påverkar delar av samhället, och samhällsviktiga verksamheter på olika sätt. Det gör de mer sårbara inför andra allvarliga kriser också. I vår lägesbild till aktörerna, som är ansvariga för att planera, så pekar vi på att: Även om belastningen minskar, och en successiv återgång till det normala blir möjlig, behöver man ha en beredskap inför ett eventuellt försämrat läge.

Samhällsviktiga verksamheter behöver även ha förmåga och beredskap att hantera nya händelser som kan leda till möjliga samhällsstörningar - detta parallellt med pandemin. Trots att många restriktioner tas bort 29 september är det fortfarande viktigt att följa de rekommendationer och regler som gäller. Myndigheternas informationsinsatser för att påminna om vad som händer och som påminner om vaccinering fortsätter. Är man osäker på regler kan få en bra överblick via

krisinformation.se. För den som saknar tillgång till internet så kan man ringa 113 13. Tack för mig.

-Frågor. TT, varsågod.

-Jag vill fråga om... Nu har många restriktioner tagits bort - nästan alla. Det var restriktioner som gjorde det möjligt att hålla avstånd. Samtidigt uppmanas vi att fortsätta hålla avstånd. Hur går det ihop, när man måste börja jobba på plats, och måste åka kollektivt i rusningstid?

-Vi har inte tagit bort några restriktioner än, utan det är om några veckor. Under dessa veckor är det viktigt att följa råden. Vår förhoppning är att vi den 29:e kommer ha en lägre påverkan på vården och så vidare, att vaccinerade personer inte kommer behöva hålla avstånd på samma sätt.

-Det har kommit starka reaktioner från stora delar av vården, och personal som känner sig överkörda och befärar att detta kommer öka smittspridningen. Och överbelastning på sjukvården. Vad säger ni till dem?

-Vi hade ett stort möte med regiondirektörerna nyligen och fick stort stöd för detta. Vi måste in i en fas där man måste förstå att detta är en sjukdom vi kommer behöva leva med under en framtid. Det är inte rimligt att hålla samhället nedstängt. Men den dialogen finns.

-Vilka rekommendationer kommer gälla personer som inte är vaccinerade? Efter att detta hävs.

-Vi får återkomma till det, men det blir i den inriktningen, liknande som gäller alla i dag. Men vi kommer fortsätta jobba med frågan för att landa rätt.

-Ekot. Jag undrar om tajmingen för lättade restriktionerna. Man har förväntat sig en topp i oktober, då influensasäsongen sätter igång, och nu kommer det bli en eventuell ökad smittspridning på grund av lättade restriktioner. Varför just då?

-Vi ser snarare en flack våg där det är svårt att se var den exakta toppen är. Det kommer inte bli sån stor skillnad i smittspridningen om vi följer detta. Det gäller att välja ett rimligt tillfälle att gå över till fasen. Det är en sjukdom vi kommer hantera över lång sikt. Vi kan minimera riskerna med 3-4 veckors ytterligare vaccinationsarbete.

-Förra veckan presenterade Socialstyrelsen sina siffror och då ligger vi över gränsen. Varför släpper ni just 29 september? Eller släpper på restriktioner allt eftersom?

-De stora tunga restriktionerna mot särskilda utövare kommer vara borta, men en del finns fortfarande på plats. Vår gemensamma bedömning med många olika aktörer är att detta är ett bra tillfälle. Danmark gör det snart också, Storbritannien har redan gjort det, Finland annonserade häromdagen att det är dags. Här ligger vi i ungefär samma fas som andra länder.

-Jag har frågor om barnvaccinationen - att restriktionerna lyfts, kommer det påverka detta?

-Nej.

-Kommer ni rekommendera det? Barnläkarföreningen och Kungliga vetenskapsakademin har rekommenderat det.

-Vi jobbar med frågan och återkom inom en snar framtid.

-Tv4. Ni lyfter många rekommendationer nu även 29 september, som ni anser är icke nödvändiga ur smittskyddssynpunkt. Vad kommer gälla för barn i grundskola som är sjuka? Kommer de behöva stanna hemma två extra dagar vid symtom? När tas de bort?

-Det finns mycket detaljer i detta som vi behöver landa i. Vi gick ut tidigt denna gång eftersom vi fått starka signaler från sport- och kultursektorn att man behöver framförhållning. Vi har mycket arbete kvar när det gäller att se på detaljnivån. Huvudmålet är två: Dels att gå tillbaka till ett så normalt liv som möjligt, det andra att barn ska vara i skolan så mycket som möjligt.

-Rekommendationerna som ligger kvar för dem som inte vaccinerar sig - du kan inte berätta exakt vad det är, men hur länge kommer det gälla? Det finns personer som aldrig kommer att vaccinera sig.

-Det beror på smittspridningen. Förmodligen en hyfsad tid framåt.

-Vad är din förhoppning? Att de kommer fortsätta följa restriktionerna en lång tid framöver?

-Som många tillfällen i livet får man rätta sitt risktagande efter sina personliga risker. Har man hög risk att råka ut för något får man försöka undvika såna situationer.

-Aftonbladet.

-Jag har några frågor till Anders Tegnell om 29 september då flera restriktioner i Sverige lättas. Vad är er syn på hur man ska tänka när dagen kommer?

Det beror på vem man är. Svår fråga tycker jag. Det viktiga är att man i första hand ser till att vara vaccinerad. Det är ett grundråd. Att man fortsättningsvis försöker planera livet så att man åtminstone undviker onödiga situationer där man utsätts för risk. Viktigaste rådet är att vara vaccinerad.

-Kan man anordna fester, kan man gå på nattklubb?

-I och med att vi tar bort restriktionerna så ja.

-Vi har fått ganska många läsarfrågor. Personer undrar om ni tänkt på vad det blir för riskgrupper i och med 29 september?

-Det beror på vad man menar med riskgrupper, men de är vaccinerade vid detta lag. Vi har hög vaccinationsnivå bland äldre. De har ett stort skydd som blir bättre ju fler som är vaccinerade. Ju fler vaccinerade, ju mindre spridning i samhället och ju mindre risk för vaccinerade.

-Kan ni förstå oron för riskgrupperna?

-Ja, man ska alltid ta oro på allvar, men i praktiken har de väldigt mycket mindre risk nu än någonsin under ett 1,5-årsperiod att insjukna.

-När kommer besked kring covidbevisen?

-Vi ser i första hand på att öppna samhället som helhet, så de kanske inte har så stor roll. Vi får se var, hur och varför de kan ha en roll.

-Dagens Nyheter.

-En fråga till Anders Tegnell. Smittspridningen sticker upp i ålder 10-19. Hur mycket och vad får ni för signaler från skolorna?

-Den ökar mer där än i andra grupper men har lugnat sig något denna vecka. Vi får signaler om att man har mycket fall i skolorna. Man jobbar hårt med att smittspå skolbarn. Det pågår ett omfattande arbete att göra det möjligt för dem att vara i skolan som möjligt.

-Påverkar utvecklingen om hur ni resonerar om vaccinering i åldersgruppen 12-15?

-I viss utsträckning. Det är en risk-nytta-balans man måste göra. Risken för allvarlig sjukdom jämfört med andra risker. Omfattning är något vi också ser på.

-Många andra europeiska länder har redan börjat vaccinera grupperna och har rekommendationer på plats. Vad gör att vi dröjer?

-Det är inga större skillnader. Det är ett omfattande och svårt arbete och viktigt att få med så många aktörer som möjligt, från professionen och etikexperter o.s.v.

Vi tycker det är bättre att få frågan förankrad ordentligt och ha bra underlag innan beslut. Det är extremt mycket viktigare att nå grupperna som inte är vaccinerade. Gruppen barn kommer inte spela någon roll när det gäller smittspridning i samhället. Väldigt lite i alla fall.

-I Norge sker den stora ökningen i smittspridningen bland skolbarn. Blir det samma i Sverige?

-Svårt att veta. Vi har pratat en del med Norge. Delvis är anledningen att ökningen i Norge är större för att fler barn i Sverige redan haft smittan. Det kan utgöra en viss skillnad i omfattning.

-Göteborgsposten.

-En fråga till Anders Tegnell. Alla pratar nu om att det är... Vi ska försöka nå ut till alla grupper och svåråtgångade grupper med vaccinationerna. Är det inte risk att man tolkar upphävda restriktioner som att det är fritt fram och blir svårare att nå dem?

-Vi hoppas det tunga budskapet om hur viktigt det är att vaccinera når fram. Att man förstår den delen av budskapet som det viktigaste. Att vi öppnar under förutsättning att alla i samhället är vaccinerade.

-En del hävdar att Folkhälsomyndigheten förlorar sitt starkaste vapen när man tar bort restriktionerna.

-Ja, men det finns fortfarande vapen kvar. Man kan sätta in dem igen om det visar sig inte fungera.

-Tack så mycket.

-Senioren.

-Tack. Jag har en fråga till Emma Spak och en till Anders Tegnell. Statens medicinska rådgivare lyfte fram den etiska aspekten i ett uttalande gällande personal i vård och omsorg som inte vaccinerar sig, intresset av att smittoriskerna minimeras vägrar tyngre än en anställds vilja att inte vaccinera sig, och att det finns möjlighet att omplacera anställda. Du sa att många insatser görs i kommuner och regioner. Men hur säkerställer man att äldre människor kan känna sig trygga i sina hem nu?

-Det är något där kommuner och regioner arbetar med att underlätta för personal att vaccinera sig. Vi ser att man behöver göra främjande insatser och sänka tröskeln. Många erbjuds vaccin i ett tidigt skede. Det finns oro och det gäller att nå ut. Samtidigt understryker jag att alla skyddsrutiner man jobbar på - det var Socialstyrelsen inne på också - att man fortsätter arbeta smittsäkert och känner sig trygg med att rutinerna fungerar som vanligt och att man inte blåser faran över. Alla såna rutiner för att skydda mot smitta fortsätter vara på plats och man får jobba främjande.

Sen kan man självklart i verksamheter där man bedömer särskilda risker finnas överväga hur man organiserar arbetet.

-Vad säger vi om omplaceringar?

-Det finns en svårighet. Man måste göra bedömningar på plats i verksamheterna och väga hur möjligheterna ser ut. Möjligheten finns, men måste vägas av i den enskilda verksamheten - det går inte att säga på bredden över t ex hela äldreomsorgen.

-Anders Tegnell, Kungliga vetenskapsakademien har sammanfattat internationell forskning och rekommenderar en tredje dos till äldre och utsatt vårdpersonal, inom 9 månader av andra dosen. Ni tycker inte att det är nödvändigt ännu. Har de fel?

-Nu står jag på samma sida som WHO och Europeiska smittskyddsmyndigheten samt Europeiska Läkemedelsverket. Det finns ingen data som stödjer att det är dags för en tredje dos just nu. Vi har påbörjat arbetet, men är inte där nu. Vi är trygga i bedömningen eftersom den delas av de tyngsta här.

-Ni håller inte med alltså?

-Nej. Vi står tillsammans med större organisationer.

-Tack så mycket.

-Vetenskapsradion. Jag har fyra frågor till Anders Tegnell. Om man tittar på de staplar du presenterade tidigare: Europeer verkar vara sämre vad gäller vaccinationstäckningen än icke-europeer, upp till 60 år. Varför?

-Jag har faktiskt inget bra svar. Kanske är det en eftersläpning, eller människor som kommit hit under kortare period. Eller människor som är vaccinerade i sina hemländer. Jag vet inte.

-Men ni tänker inte analysera det vidare?

-Vi fortsätter följa det. Om det finns tendens för att den gruppen fortsatt inte kommer upp på de höga nivåer vi vill få vi se över det närmare framöver.

-Du nämnde att det är en hög mängd virus allmänt i samhället. Vi har haft professorer i virologi som önskar mer kartläggning av testning även av RS -virus som dykt upp tidigare än vanligt.

-Det är en tanke man kan ha. Men det är då viktigt att koppla de insatser som är resurskrävande och dyrbara till någon typ av åtgärd som gör skillnad. Det är den sista biten det handlar om där. Man måste kunna använda kunskapen till något nyttigt. Där känner vi oss osäkra på hur mycket mer nytta det här ger. Men vi följer frågan och ser vad man kan göra åt det.

-Kan det inte vara nyttigt för småbarnsföräldrar att t ex veta hur försiktig man ska vara med småbarn?

-Svårt att säga om man kan göra den kopplingen så tydligt. När det gäller RS-virus har vi redan i dag sätt att följa utvecklingen, att få fram informationen. Den frågan har vi täckt, att vi kan tala om när vi har en omfattande RS-spridning.

-Du har fått frågor om KVA :s rekommendationer. De säger att "vid ökad smittspridning borde det vara vaccinering av 12-15-åringar, och en tredjedos" men du avvaktar. Hur hög smittspridning ska det vara för att det ska bli intresse även för Folkhälsomyndigheten?

-12-15-åringar kommer inte göra någon stor skillnad. Det är en för liten grupp i samhället för att påverka immunitet på något sätt. Det går aldrig att motivera att vaccinera barn. Man kan också fundera över etiken bakom en sån rekommendation. Men smittspridningen är inte det viktiga, utan vi ser mer genombrottsinfektioner - att se signaler på att de som vaccinerats först börjar tappa skydd. Det ser vi inte.

-Hur många fler genombrottsinfektioner behövs för att det ska vara en viktig signal?

-Det handlar om en ökande trend. Vi ligger just nu på en väldigt låg nivå. Det finns ingen tydlig cut off. Men vi följer trender och världsläget. Men det är inga, så vitt jag vet, europeiska länder som ser tecken på detta.

-Kring restriktionerna, har ni gjort någon riskbedömning utifrån vaccinationsgrad för personer t ex under 40 år? Om de börjar beblanda sig med varandra men har lägre grad av vaccintäckning. Hur stor risk det då är för utbrott i de åldersgrupperna.

-Det låg i de scenarier vi levererade för en månad sedan. Vi tar regelbundet fram sådana scenarier. Nästa gång kommer vi ha med den aspekten.

-Läraren.se.

Jag har några frågor till Anders Tegnell. Det gäller 12-15. Du sa att ni är nära ett beslut. Ska man tolka det som ett ja?

-Nej.

-När kommer beskedet?

-Det är en jättesvår fråga. Vi ska bland annat träffa statens medicinetiska råd framförallt. Vi planerar att försöka få till ett beslut nästa vecka eller senast veckan därpå.

-Med tanke på att du säger att skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barns hälsa - varför dröjer det här länge?

-För att det inte är uppenbart att vaccinera 12-15-åringar. Detta är inte bara Sverige.

Storbritannien gick nyligen ut och uttryckte tveksamhet till nyttan. Tyskland likaså. Det är en svår fråga. Det är inget lätt beslut att ta. Balansen i de grupperna är svår - det är inte tydligt åt något håll.

-Du pratade om restriktioner för ovaccinerade 16+. Finns det några sådana kopplade till skolan?

-Nej, inte som jag tänker på spontant. Skolorna ska vara öppna och barn ska kunna komma dit oberoende av vaccin.

-Lena Einhorn, en fråga till Anders Tegnell: Du sa "Sverige har bland minst spridning i Europa just nu". Jag vill ta upp något som jag tycker är konstigt med svenska smittotal just nu. Sverige, Finland och Danmark ligger på nästa exakt samma nivå, med ungefär 100 nya fall per miljon

invånare per dag. Norge ligger nästan tre gånger så högt. Men när det gäller sjukhusinläggningar har Sverige plötsligt dubbelt så många inlagda för covid-19 som Norge, trots att vi bara har en tredjedel så många nya fall, och fem gånger så många inlagda som Finland, trots att vi har lika många fall. Hur förklarar du det?

-Utan att ha analyserat datan i botten känner vi till att det finns skillnader mellan oss. Detta i Norge drabbar nästan uteslutande barn. Grupper vi vet sällan blir allvarligt sjuka. I Sverige har vi tyvärr grupper kvar bland äldre personer, eller personer med andra sjukdomar i botten, till en större andel än i Norge, som blir allvarligt sjuka vid smitta. Det finns naturliga förklaringar till detta. Dessutom pratar vi om väldigt små tal jämfört med tidigare. Det finns en stor osäkerhet här.

-Detta är dramatiska skillnader. Norge ligger väldigt högt, men vi har dubbelt så många inläggningar som dem. Det gäller även IVA. Vi ligger på ungefär samma nivå. Och sex gånger så högt som Finland! Trots att vi har samma smittotal.

Den enda rimliga tolkningen är att Sverige testar alldeles för lite och förmodligen kanske inte använder de rätta teknikerna genomgående heller.

-Felaktig tolkning, tycker jag. Vi har bara 3 procent positivitet.

-Danmark ligger sex gånger högre. Norge och Finland ligger ungefär dubbelt så högt när det gäller testning jämfört med Sverige just nu.

-Någon till fråga?

-Nej.

-Vi är då klara. Tack för att ni deltog.

--

Jimmi Lindberg

Svensk Skrivtolkning AB

A: Västmannagatan 47, 113 25 Stockholm

T: 08 501 181 81

M: 070 759 93 81

W: www.skrivtolkning.se

